

FELSŐ-ZEMPLEN

TÁRSADALMI HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN.

SZERKESZTŐSÉG:

Hova a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő:
Török-utca 220 szám.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Bérmendetlen levelek nem fogadtatnak el.
— Nyílt-tér soronként 20 kr. —
Hirdetések jutányosan számítottak.

ELŐFIZETÉSI DÍJ:

Egész évre . . . . . 4 frt.
Fél évre . . . . . 2 frt.
Negyed évre . . . . . 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.

KIADÓHIVATAL:

Hova az előfizetések, hirdetései és nyilvtéri díjak küldendők:
Landesman E. könyvnyomdája.

Szeretet a társadalomban.

Ezernyolczszázhatvan éve annak, mikor a szeretetvallásának hirdetője a magas menyből lehozott isteni tanaiért a vértanuhalált szenvedte, s a tökéletes igazságot nyilvánvalóvá tévén az emberek előtt, mely igazság elítéli a sötétségnek minden cselekedőit, hágtá legyen azt át akár a bíboros fejedelem, akár darócós koldus. E szelid isteni Mester mily régóta kimondotta már az igazat, s ma is csűrök-csavartják annyiszor azt a kérdést: Micsoda az igazság? E senkinek nem vétő s mindenkkel jöttévő Mester ugy szóval, mint szent életével bizonyította a szeretet munkáinak örök időken keresztül változhatlan erejét és fenségét, s mégis ma ezernyi ezren nem képesek megérteni, nem alkalmasok követni a szeretet törvényének minden emberi szívbe beirt gyakorlását, s mellőzik az egyszerű mondásnak tökéletes megértését. A mit nem kívánsz magadnak, ne tedd azt embertársadnak.

Az isten szeretet, Jézus maga szinte a szeretet, s az embernek szívébe e helyett eme kétség szerzet él: Önszeretet és egy kis részletes szeretet mások iránt — a mennyi t. i. elégséges arra, hogy békességben megférjünk valamikép, hogy éppen valahogy össze ne zavarjuk a társadalmi rendet.

A szeretet, mely legerősb kapocs minden társulással, egy olyanmű viszonyná fejlődött, mely rugyatamódra ugy feszül, s annyira nyulik, hogy épen el nem szakad. Nem közelebb-közelebb, de távolabb halad egyik osztály a másiktól. Hibát keres, nem becsülni valót egyik fél a másikban. Szeretetreméltóvá egy rakás jó is alig tehet, de egy gyarlóság, egy ballépés, vagy csak annak látszó dolog, elegendő a gyűlölet lángjának felébresztésére és lobogtatására. — Mások oly neveletlenek, erkölcselenek, oly kiálthatatlanok — mi oly miveltek becsületek, oly igen kellemesek vagyunk a saját

szemeink előtt! Nem erények keresésére, nem gyémántok bányászatára indulunk, melyből mi és a társadalom hasznot húzhatna, hanem bűnök hajzására igyekezünk, sőt a jobbknak is eselt vetünk, hogy azoknak esésükön magunkba ujonghassunk, a mi szeretet hordunk még arcainkon, szemünkben vagy ajkainkon, annak is nagy része tettetés, színmutatás, melyhez a szívnek alig van valami kis köze vagy csupán szükségéből miveljük azt önhasznunk keresésé végett — s elfordulván, megítéljük, kinevetjük azt, kinek szemében oly hízogóleg nyilatkoztunk. — Ölelünk, karolunk, pártolunk minden oly elvet, eszmét, tárgyat vagy személyiséget, miket saját érdekeink [nem ám a közjó!] megkívánnak, vagy melyek irigységünk, gyűlölségünk és bosszunknak alkalmas eszközeitül kínálkoznak — s készek vagyunk megbuktatni minden áldásos munkát, ha ezek valamelyike egyéniségünket közelebből érdekeli. Igazság, és szeretet, mily sok üldözésnek vannak kitéve a családoknál! — Ez az igazi otthona minden családnak, hányszor lesz egy olyan utált helyé, honnan szabadulni, melytől futni messze akarnak. — Ezt az elvet: Ne légy felettebb igaz! — elvetjük. E másikat: Keresed a békességet és kövesd azt — nem ismerjük. Szájkát keressünk és fedezük fel mindenütt és mindenben, de gendánk nem figyelmeztet fogyatékosainkra. — Vezéreltetni nem engedjük magunkat senkitől és semmi által. Mindent a legokosabban, a legjobban tenni, csak mi vagyunk képesek! — Apa gyermekével, napa menyével, leány az anyjával nem birnak kijönni. — Annak örülnek, ha valakinek melőbb elmondhatják, hogy melyik milyen különös természetű. Czivódás, rágalmasz dacz járja egyre-másra, de azért (kérded meg csak) egyik sem hibás. . . .

Szomszédási, rokonsági viszonyainkban a békesség, a tiszta érzelmű szeretet, oh mily ritka vendégek! Itt nem tudunk férni a nagy

portákon a szomszédal sem, pedig a temetőben mily közel megleszünk békességben! Legyünk mint a néma, s mint a süket, s vajmi kevés lesz a bajunk az élők között is. . . . A rokonságnál az nem enged, emez nem hagyja a jogát s az ügyvéd szépen megbékélteti a feleket azzal, a mi a perköltés után megmaradt. . . . Hány rokon rosszabb egy idegen jóakarónál!! És ez nagyon természetes, mert nem a vérség szerzi meg az egyetértést, hanem az Isteni békesség.

A legkésőbbben érv gyümölcsei a társadalomnak a szelidség és türelem — a legéretlenebbek pedig a kevélység és bosszúság.

Avagy melyik gyümölcsöt találjuk nagyobb terméssel a társadalom nagy kertjében? Mikor szünnek meg az agyarkodások, az irigység és bosszu, a lenézés és csufolódás az egy Atyának gyermeke, az egy Üdvözítőnek megváltotta között?! Nem minket imád, ki másként imádkozik, mint mi! Nem nekünk árt, ha saját lelkét csalja meg a kevély, töredelmes szív nélküli való, s bűnökben fetregő szegény lélek! — A ki áll vagy esik, istennek áll, avagy esik — s a meggyőződést, a hitet, nem lehet templomfallal körülkeríteni, mert az élő hit és az igazi szeretet kitör onnét és eget keres! — Mért látunk mi valakiben felekezetet, hiszen az csak ember! felebarát szeretete nélkül hazug a mi isteni szeretetünk is.

Talán rosszabbul áll még a szeretetnek ügye a társadalom különböző osztályainál, mint a felekezetek között.

Szegény oly sóvárogva nézi a gazdagok bőségét, s a gazdag kevélyen s pöffeszkedve megy és néz (ha ugyan néz!) a szegényre. Hivatalbeli és alattvaló olyan ellentései valami. . . . Annak a nép minden osztálya „tömeg,” ennek a hivatalbeli egyenlő a jogcsonkítóval vagy jogosztóval. Rang szerint van a becsület, vagyon szerint a tisztesség ott, míg emitt az irigység mellé egy jó adag gyűlölet tápláltatik. . . . Hiszen az egész test

TÁRCZA.

Hiába.

Irta: *Beatus Sándor.*

Fagyos, zimaros decemberi délután van. Sűrű, nehéz köd ereszkedik a városra, bevonva a házakat, fákat fényes, villogó fehér zuzmarával. A gázlángok sugárzó glóriától környezve igyekeznek keresni a mind jobban és jobban sűrűsödő ködben a halovány világukat a sima aszfaltra.

A járda mindennek daczára nagyon élénk. Fényesen kivilágított kirakatok gyönyörködtetik a sétálókat s egyik-másik előtt egész csoportok ácsorognak s tetszésüket vagy nem tetszésüket hangos megjegyzésekben nyilvánítják. Hogyne hisz karácsony előtt vagyunk.

Ide-oda gyorsan siető alakok bontakoznak ki a vastag ködből, csak akkor veszik őket észre, a mikor már közvetlen közelünkben vannak, tiz lépésnyire tőlünk már ismét eltűnnek szemeink előtt. De jönnek mások. A tolongásban a szemközt jövők gyakran nem a legkiméletesebben érintkeznek egymással. Örökösen kihangzik a bizonytalan zsi-vajból; zajból egy-egy „pardon,” „bocsánat,” vagy pedig egy „vigyázzon kérem” s egy-egy hevesebb ajakról a bosszus „ügyetlen.” De csak elhangzik

tompán, vízhang nélkül, senkinek sincs kedve most lovagiaskodni s a kinek szöllött már rég eltűnt a homályban.

Meleg, prémes felöltöbe burkolva, ruganyos léptekkel, kipírult arcu, villogó szemű asszonyka siet férje karjában.

Meguntak már az ácsorgást az utca sarkon, kövessük talán őket.

Határozott ezél nélkül bolyongnak a városban. Az asszony erősen kapaszkodik ura karjába, hogy valahogy el ne maradjon tőle. Szóval mind a kettő, mintha duzzogna az asszonyka, mintha bántaná valami. Kalapja alól néha-néha lopva vizsgálja ura komoly arcját, a ki éppen akkor pillant le rá s hirtelen mindkettő, mintha egyet gondolt volna, mintha zavarba jött volna, félrefordítja gyorsan tekintetét. Az egyik kirakat előtt az asszonka mintha meg akarna állni, egy pillanatra elpirul, de hirtelen fölkapja fejét s hosszú léptekkel mennek odébb.

Egy másik előtt megállanak, unalmasan nézetgetik egy kis ideig, majd műértően szemlélik a kisebb nagyobb holmikat. Szemük megakad egy-egy kis tárgyon. Most, mintha egyszerre eszébe jutott volna valami, megszólal a nő: „Pista, kérem menjünk be, Vilmávat megegyeztünk, hogy karácsonyra kölesönösen meglepjük egymást valamivel, azt a virágkosarat akarom neki megvenni.”

A férj beleegyezőleg bólint fejével és kis vár-

tatva így szól: „Én pedig Bélának szeretném megvenni azt a szivartárczát, nagyon izléses kis holmi.”

Bemennek, szó nélkül megveszik mindkét tárgyat. A boltban csupa vig arcot látnak, mindenik vásárló már előre örül a meglepetésnek, a mit majd kedveseinek szerez. Ők feltűnő kedvetlenséggel lépnek megint az utcára.

Véletlenül ismét ama helyre érnek, a hol az asszonyka az elébb elfordította fejét, most újra meg akar állni, de megint elhagyják. Egyszerre megfordulnak, az asszonyka habozik, pár lépést tesz vissza s az előtt a bizonyos kirakat előtt állapodnak meg.

A férfi megszólal:

„Nézze csak milyen szép.”

„Igen,” — feleli az asszonyka szórakozottan, majd látható kíváncsisággal nézi a sok mindenféle gyerekholmit, nézi oldalról, elölről-hátulról s e közben jobbra-balra hajlong, már csak két ujjával tartja férje kabátja ujját, majd ismét jobban kapaszkodik bele. Ismét titkon pillant urára szemrehányó tekintettel. Fészkelődik idegesen egy pillanatig. A férj szintén.

Két nő áll meg a hátuk mögött. Az egyik örömmel oda szól a másikhoz közeledve:

„Milyen kedves az a beszélő bábu ott, meg veszem a kis Maneczinnak, mennyire fog neki örülni, ha meglátja a karácsonyfá alatt, igaz hogy tönkre teszi azonnal, de nem sajnálom tőle.”

nem állhat fejből! Kellenek kezek és lábak is az emberhez, mert a hiányos tagu tarsadalom és emberiség nem egyéb nyomorék-nál. — Ha Krisztusra, mint főre tekintenék, nem volna okunk a gazdagra s a felső hatalmasságra irigykednünk, mert Jézus tagjai lévén, a szeretet munkálkodna mi bennünk és sorsunkkal s vele megelégednénk.

A szeretetnek nagy meghurcoltatást és sok gyötrelmet kell szenvednie a — politikában is.

Hivatalos jogtalanságok, személyes gyűlöletek, ellenségeskedő viszonyok uralkodnak itt, nem elvért, hanem rangért és uralomért. — Egy emberért vagy egy nézetért vért szomjuhozza egyik párt a másiknak! — Ellenségévé lesznek egymásnak itt, kik előzőleg jó békekészségek voltak. Küzd és tör egymás ellen olyan dolgok eléréseért, a mi valakinek igen, de neki aligha hoz egyébb hasznót az esetleges „győztünk“-nél!

Mily hálás lenne itt a szeretet és a türelmesség! Igaz, őszinte lelkek juthatnának megérdemelt polczra — de hát a pártnak győznie kell!

Ugyancsak a békétlenség s türelmetlenség elvét hangoztatják a „közművelődést“ homlokaikon viselő sajtók is.

Hát még minő bábeli zürzavart idéznek elő a nemzetiségi kérdések torzszülöttjeivel! Ha más nemzetiségű, az nem is ember! Ha ember is, igazi tozszülött. Más nyelv, más szokások, más eszmék foglalkoztatják agyukat, s uralomravágyás szívüket. . . . A szeretet, a türelem? erdőbeli vad csemete még nálunk. . . .

Minden állapotban, minden téren megszorítva van a szeretet gyakorlása, mert ennek igaz követői kevesek, de mivel ennek bélyegét, a tökéletes atyafiu szeretetet nem ismerik, így a szeretet kevés helyen uralkodik a társadalomban, s e kevesek a legkevésbé hangoztatják azt, hanem csendben cselekszenek.

E sorok szerény íróját ne vádoljátok feketevérűséggel, mert ujjal mutat a sebre — önzetlen, nem csak a maga hasznát, hanem egyebeknek igaz hasznát is kereső, szemben úgy, mint háta megett egyenlőn nyilatkozó; békességtűrő könyörülő és az általános emberiséget nyelv, rang és a valláskülönbség nélkül felölölő szeretet keresek, s nem találok mert az indok a szeretetre csaknem mindenütt, helyi, osztályozott és különleges, mely egyértelmű a pogányokéval, kik övéiket szintén szeretik, s azok jóakaróik közé tartoznak.

„Te talán még nem is láttad a kis lányomat, a mióta már jární is tud, olyan aranyos, a mint azzal a kis buksi szöke fejével felém típeg, bizonytalan, ingó lábaicskáján s közbe-közbe nevetve nagyokat bukácsol.

A két nő belép a boltba, az asszonyka irigy pillantást küld a beszélő után, majd ábrándosan nézi a babút. A férj türelmetlenkedik. Kissé bosszusan, zavartan köhéscsel, csak hogy megtörje a nyomasztó esőndet, majd motyog valamit a bajusza alatt.

Az asszonyka még mindig nézi a babát, szórakozottan kérdi férjét: „Mit mondott?“

„Menjünk már no, vagy ha annyira tetszik édesem, megvehetjük azt a bolondságot.“

Az asszonyka elmerengve szól:

„Igen, de . . . kinek.“

Megindulnak, szózatlanul haladnak egymás mellett újra; a férj ismét morgorván szólal meg:

„Hát'szen, utóvégre is én nem tehetek róla,“ — s látva, hogy az asszonykának ez nem esik jól, vigasztalva őt, enyhébb hangon folytatja:

„Majd talán jövő karácsonykor.“

Az asszonyka duruzásán, akadozva felel:

„Hisz . . . hisz tavaly is épen . . . ugyanazt mondta.“

„Hiába“ — mondja a férj.
Tovább mennek, lemondással, halkán hagyja rá az asszonyka: hiába.

Közveszélyes örültek.

Egy tudós honatya a mai szociális viszonyokat fejtegetve nagy bölcsen oda lyukadt ki, hogy minden bajnak és nyomornak okozói azok a közveszélyes örültek, akik a nép pénzén élőködve hamis tanokkal ámitják és csábítják minden gonoszra a szegény népet, a mely pedig nagyon jámbor és istenfélő s örül, ha megkeresheti azt a falat kanyeret a melyre mindennap szüksége van. Ez agitátorokat, e népámitókat kellene tüzzel-vassal pusztítani, mert ezek okai annak, hogy a nép ma már nem elégszik meg a száraz kenyérral, hanem a mellé még egy darab húst is követel. Egyszóval ez a jámbor, istenfélő nép maga sohasem jött rá, hogy tulajdonképpen a száraz kenyér egymagában még nem nagyon boldogító valami, ha azok a közveszélyes örültek nem nyitják ki a szemét. Az a jámbor nép önmagától sohasem jött volna arra, hogy a világot a száraz fekete kenyéren kívül még izletes peccsenye, szép nadrág, tiszta lakás is van, ha azok a gaz ámitók, azok a közveszélyes bolondok mindeerre fel nem hívják a figyelmét.

Szuronyal és löporral kell tehát irtani ezeket a közveszélyes örülteket, a kik elég vakmerők a jámbor baromnak nyakáról az igát levenni és a legelőre hajtani, hol friss és egészséges füvel lakhatik jól.

Tehát üssük agyon as építész, a miért jó-akaróan arra figyelmeztet, hogy szökjünk az ósdi házból, mert falai már repedeznek, s ha elég korán ki nem költözünk belőle, ránk szakad. Üssük agyon az orvost, a miért egy pusztító kór ellen gyógyszer ajánl.

Lőpor és szurony! A fin de siècle egy új jelszava.

A humánus és liberális XIX. század klasszikus tudósai — miután annyi vastag könyvet meg-tanultak, annyi bölcs előadást hallgattak, annyi sok földet bejártak, oly sok szépet és jót láttak — löporral és szuronyal akarnak társadalmi problémákat és szociális kérdéseket megfejteni. Tehát az emberiség fejlődésének történelme államok alakulása, fejlődése és bukása, a szabadságról és emberi jogokról küzdők szenvedése és nyomora, magas és szent eszmék győzedelme mindenek eredménye és tanulsága ma a XIX. század végén csak a löpor és szurony?

És vajjon képesek leszünk-e a mai társadalom ósdi várát ily fegyverekkel megvédelmezni? Kiállják-e az ezer éves vén falak az ellenség ostromát?

Vajjon az ellenség új és tökéletesebb fegyverével kiállják-e majd a versenyt a mi régi elhasznált fegyverünk?

S az aknamunkát meg fogjuk-e tudni akadályozni a régi szücsök és falak között?

Nem fog-e egy nagyon ósdi várunk a levegőbe repülni s falai összeomlani?

Mert az ő fegyverük erősebb, mint a miénk. Az ő fegyverük erősebb a vasnál, keményebb a kőnél és rombolóbb a löpornál. Mert az ő fegyverük az eszme.

Az az eszme, a melyért annyi hős diós halált szenvedett, a melyért az emberiség megváltója keresztire feszített és tanítványai máglyára vettek, a melyért a népek annyi esatát vívtak és vértüket ontatták.

Azért erősebb az ő fegyverük mint a miénk. Kosarat lehet ugyan kötni az ember szájára hogy ne kiabáljon; bilincsbe lehet verni kezét-lábát, hogy ne üssön és ne rugjon; sötét börtönbe lehet zárni, hogy társaival és testvéreivel ne érintkezzen: de a gondolatot, az eszmet, mely agyában megfogalmazott és él, nem lehet békóba zárni és nem lehet megsemmisíteni sohasem.

Azért veszedelmesek ezek a közveszélyes örültek, mert veszedelmes fegyver van a kezükben, a melylyel erősen és bátran támadhatják a mai társadalom ósdi várát és a mely fegyverrel a kézben könnyű nekik diadalmaskodni. Azután nem kell nekik attól félni, hogy kifogy a löporuk és szuronyuk. Mert az ő löporuk a nagy szunnyadó tömeg óriási agyveleje, amely annyi századon keresztül pihent és nyugodott; szuronyok pedig ennek a nagy tömegnek romlatlan egészsége és ereje, melyet az élvezetek és örömök még nem tettek tönkre.

Azért erősebb az ő fegyverük, mint a miénk. Vajjon ez egészséges vérral telt, erős izmóttól duzzadó karokkal ami rozoga vén csontjaink birokra kelhetnek-e? S nem látható-e előre, hogy e birokban ki lesz a győztes?

Mert hiába cziccomázza magát a kiaszott vén dáma, hiába festi pirosra sárga orcáját, hiába simítja el ránczait, hogy szeretetünket fentartsa, elég egy fiatal, egészséges, úde arcu leánynak csak egy szeme pillantása vagy egy mosolya, hogy rögtön a faképnél hagyjuk. Azért jobb, ha minél előbb leveti puceros ruháját, lemossa a festéket orcájáról s megmutatja ráncos homlokát, így legalább a ránczok előtt tisztelettel meghajolunk s természetességével megnyeri rokonszenyűnket. De tudja azt, hogy arca csak a festéktől piros, a fehér fogak hamisak s a karok vattától duzzadnak, utálat és csömör fog el, mely azután gyűlöletté fajul.

Tüzzük ki tehát a vén falakra a fehér zászlót. Kössünk barátságot és békét az ellenséggel. Ma még mint egyenrangú felek békét köthetünk és egyezkedhetünk. Ki tudja, vajjon holnap nem leszünk-e kénytelenek békét könyörögni s a feltételeket elfogadni, amit majd diktálni fognak nekünk. Ma még csak a nagy éretlen és tudatlan tömeg hallgat a közveszélyes örültek és szívja magába az általuk hirdett új tant. Az éretlen és tudatlan tömegettől azonban nem kell félnünk, mert hisz az az első lövére gyáván megfut. Hanem arról napra nő azok száma is, akik az új tant nem a közveszélyes örültektől tanulják, hanem magától az „eredeti forrástól“ s nem jönnek abba a helyzetbe, hogy a puskaeső elébe álljanak. Az esküdtek a közveszélyes örültek tanait nem tartják veszélyesnek és felmentő verdiktet hoznak. Pedig talán egyikük sem hallja a közveszélyes örültek diktációt s csak nagyon kevesen olvassák irataikat.

Honnan van hát mégis a felmentő verdikt? Rozoga vén falakkal nem lehet egy veszedelmes ellenség ellen védekezni. Ha a hullámzó tengert meg is korbácsoljuk, a vihar azért még sem fog megszűnni. A rohanó árt folyásában nem akadályozhatjuk meg, valamint nem követelhetjük, hogy a tűz ne égjen és a víz ne legyen nedves.

Balog Géza.

Vegyes hírek.

— **A közevési vámszedési jog.** Ebben a nagyfontosságú ügyben ismét történt egy lépés előre. Ugyanis az erre vonatkozó összes ügyiratok már megjárták a miniszteriumot, a honnét némi pótlás végett visszaküldettek a megyéhez. A miniszter határozott nyilatkozatot kíván a vasuton szállítandó áruk után fizetendő vámszedése tekintetében, a mit métermázsánként kell megállapítani és a mi 2 km-nél magasabb, rendes körülmények között, nem lehet. Mihelyt beszerzi a főbíró az erre vonatkozó adatokat és elkészíti a nyilatkozatot, nyomban fel lesznek újból küldve az iratok, hogy az engedély mielőbb kieszközölhető legyen.

— **A pazdicsi hid.** Végre belátta már az államépítészeti hivatal a pazdicsi leszakadt hid rendbehozatalának szükségességét és a végből hozzáfogatott a munkálatokhoz. Hogy mikor lesz kész a hid, azt előre megállapítani nem lehet, mivel le kellett bontani az egészet és újból építették fel.

— **Az új iskolaépület.** Most már egészen bizonyos, hogy az új iskola építéséhez kora tavaszal hozzá fognak, mivel az erre vonatkozó összes iratok kedvezően elintézve, leérkeztek a miniszteriumból. Van ugyan a miniszteri leiratban egy kis megjegyzés arra nézve, hogy az évi tatarozási költségeket is a város fedezze, de ez akadályul nem szolgálhat és bizonyára arra is fog a főbíró módot találni, hogy a város megerhelhetése nélkül létesítsen alapot a csekély évi tatarozási költség beszerzésére. — Ez ügyben különben alkalmunk volt a tanfelügyelővel személyesen beszélni, a ki úgy javasolja e költség beszerzését, hogy a tandíj fizetésére kötelezett gyermekek után vették ki egy kis pótfizetés és az így befolyó összegből idővel egy alap létesítsék. Ezt a tervet — a mint tudjuk — a főbíró nem tartja kivételnek és azért törekszik most arra, hogy egy más megoldási módot találjon.

— **A szerencsi lap nagymihályi levelezője** ezt írta lapjának: „Feltámadt halott. Megrendítő esetről értesít nagymihályi levelezőnk: Grünwald nagymihályi fakereskedő felesége mult vasárnap hirtelen meghalt. Koporsóba is tették és a szertartással is meg csak addig akartak várni, míg a táviratilag értesített szülők megérkeznek. Egyszerre tampa nyögés hallatszik a koporsóból. Oda-rohannak, felszakítják a fedelet és örömmel látták hogy az asszony nem halt meg sőt rövid idő alatt magához is tért. Ekkor érkeztek meg a szülők: Moskovits Eliás szobranci lakos és a felesége. A beteg állapota láthatóan javul.“ — Ebből pedig csak az az igaz, hogy Grünwaldné csakugyan meghalt, de fel nem éledt és így „a beteg állapota sem javul láthatóan.“

— **A szintársulat távozása.** Monory Sándor szintársulata ma tartja utolsó előadását városunkban. Ennek a gyors távozásnak oka abban rejlik, hogy közönségünk nem pártolta kellő mérvben a kitűnő társulatot és a reális igazgató nem maradhatott tovább, mert attól kellett tartania, hogy műnyelven szólva „beeszi“ magát. Inné Ujhelybe mennek, a hol 18-án kezdik meg az előadások sorozatát a „Triby“-vel. — A mai bucsuelőadásra felhívjuk a közönség figyelmét.

— **Főispánunk visszavonulása.** Bizonyság időközökben a fővárosi lapok közül többen megemlékeznek arról, hogy főispánunk vissza fog vonulni. A napokban is olvastunk erről, még pedig oly formában, hogy az új főispán is meg volt nevezve, a ki nem lenne más, mint *Molnár Viktor* temesmegyei főispán, a kinek állása az utóbbi időben ott állítólag nagyon megrendült.

— **Új gyógyszer-tár.** Mint értesülünk *Duka Tivadar*, *Duka Albert* terebesi vízszabályozási pénztárnok fia, azon fáradozik, hogy engedélyt nyerjen egy városunkban felállítandó új gyógyszer-tár nyithatására. — A f. hó 14-én tartott megyei közegészségügyi ülésen ez ügyben határozatot, hogy a kérvény véleményezés végett kiadatik városunk képviselő-testületének.

— **Összeégett ember.** Óriási szerencsétlenség történt volna a helybeli vasútállomás áruraktárában, ha ideje korán észre nem veszik azt a megrázó esetet, a mi ott a napokban történt. Ugyanis *Klimkó Ignác* raktári munkás az esteli vonat eltávozása után elakarta oltani a raktárban világított petróleum lámpát és e közben megtörtént az, hogy magára rántotta azt és e benne volt petróleum ráömölve nyomban tüzet fogott és a szerencsétlen ember egész teste lángba borult. A veszedelmes pillanatban a közelben levők segítségére siettek és sikerült a raktárt a benne volt nagymennyiségű árukkal együtt megmenteni a biztos elégetéstől, de a szerencsétlen ember össze-vissza égett. Súlyos betegen fekszik lakásán.

— **Az önszegélyező-egyesület.** Serényen folynak mindazon munkálatok, melyek az újkör megnyitandó szövetkezet irányában szükségesek. Az alapszabályok a czégjegyzési iránti kérvénnyel együtt már be vannak terjesztve a kir. törvényszékhez, meglettek rendelve a szükséges nyomtatványok és butorzatok, továbbá kibéreltetett a *Frühlich Gyula* ügyvéd jelenlegi irodahelyisége lakásul. — Itt említjük meg hogy a betétek jegyzése még mindig folyik és eddig 2200 lett jegyezve. — Az igazgatóság egyesületi szolgál *Czompoly Ferenc*et fogadta fel.

— **Műkedvelői előadás.** A folyó hó 11-én Homonnán megtartott műkedvelői előadás minden tekintetben kiválóan sikerült. Az előadás az ottani ev. ref. egyházi torony- és harangalap javára rendeztetett. Az összes bevétel 220 frt volt, melyből a nemes irányú alapítványra 150 frt jutott. Két darab került színre ez alkalommal: „A rendelő óra” vigjáték (írta Almási Tihámér) és „A házasság politikája” szintén vigjáték (írta Sulyovszky Ignác). Mindkét színdarabot kitünően adták elő és közreműködtek a következők: Duresinszky Gizella, Kelemen Margit, Pál Duresinszky Jolán, Tomaskó Szerén, Bellem Sándor, Debreczeny Aron, Duresinszky Gyula, Fábán Adolf, Kelemen Kálmán, Krausz Bernát, Szamosi József és Tóth Béla. — Az előadást reggelig tartó táncz követte.

— **Köszönetnyilvánítás.** A laski gör. kath. iskolának *Jaczkó István* tarnaik gk. lelkész két igen szép kivitelű térképet (Magyarországot és Európát) ajándékozta, mely nemes megemlékezésért a laski egyház ez uton mond hálás köszönetet.

— **Még egy önszegélyező-egyesület.** Nem csak Szobráncz, hanem Újhely is kedvet kapott egy önszegélyező-egyesület létesítése iránt. Az ottani polgári takarékpénztár azon kéressel fordult hozzánk, hogy küldjünk meg az egyesület alapszabályait, mert a takarékpénztárt ez ággal bővíteni szándékoznak és az erre vonatkozó mozgalmat a legrovidebb idő alatt meg fogják indítani. A kérésnek természetesen készséggel feleltünk meg.

— **Lélekölő banda.** Az emberlélek nem csak az alföldön, de hazánk felső részén is divatba lépett, a mi elég szomorú képét mutatja társadalmi életünknek. A titkot a tyúk is kikaparja, mondja a példabeszéd. Így került napfényre — habár sok idő múlva is — a következő rejtélyes gyilkosság. Vármegegyen északi részén, a regényes Laborezvölgyben fekvő Csebinye községben él a férje után németben pártalan gyermekgyilkosságra bukkant a büntető bíróság. *Szolej* Andrásné, szül. *Csuma* Ilona már négy év óta özvegyiségben él, a férje után hátramaradt négy apró árva gyermekével. Családját csak két keze munkájának árán volt képes nagy nélkülözések között fenntartani és mégis elég könnyelmű volt — mintegy unszolására a paradicsomi kigyónak — tiltott gyümölcs után nyúlni, arra számítva, hogy a szerencsika, vagyis az ő nyelvék szerint „ciprusovi csári” (ciprus, a mely paraszt lányok és menyecskeknek a kabátkorából solha nem kiányzik) a netán jelentkező következményeken segíteni fog. A vászonnépség már mindent tudott, sőt a büntös asszonyt előre is figyel-

meztette, hogy magzatát meg ne ölje; de ő kerekén kijelentette, hogy a mint van, úgy van, de az ő szerelmi gyümölcsét úgy sem látja senki fia az életben. Ugyis lett. Az idő tovább haladt, a menyecskeből újra karcu asszony lett, büne már csaknem feledésbe ment, míg nem Isten büntető keze utólrát, és az asszony büntös cselekménye napfényre került. Titkos feljelentés folytán a mező-laborezi csendőrség éjnek idején letartoztatta a büntös asszonyt s hosszas vallatás után — mert a büntös belátta, hogy már vagy hasztalan minden tagadása, — őszintén beismerte, hogy magzatát a falujokban lakó néhány asszony által gyártott mérreggel ölte meg, azt zsákba varta és a csűrbe levő szénába elrejtette. A csendőrség a megjelölt helyen csakugyan megtalálta az ártatlan, kivégzett fiu csecsemőt s ezen esetről táviratilag értesítette a homonnai kir. járásbírószágot. A büntető bíróságnak kiküldöttje két orrossal együtt nyomban megjelent a helyszínre, s újra vallatásra fogta a büntös asszonyt, a ki minden tetővázás nélkül ismételtén bevallotta, hogy falujokban egy mérgekverő-asszony banda létezik, a mely jó pénzért szívesen segít az ártatlan lelkek kivégzésén és hogy ő is ezek által szabadt meg magzatától. A bíróság a büntös asszony bevallása alapján egy csomó asszonyt letartoztatott és bekísértette a homonnai kir. járásbírószágot börtönébe, a hol erőlyesen folytatja a vizsgálatot. Az előreláthatólag hosszúra nyúló vizsgálat bizonyára oly nagy bünesetek nyomára fog jönni, a mely a csebinyei állapotokat igen szomorú világításba helyezi.

— **Visszaélés a szegénységi bizonyítványokkal.** A szegénységi bizonyítványok kiadásánál eddig nagy felületességgel jártak el s olyanoknak is kiadták, akiknek vagyonai állásuk miatt nem lett volna szabad kiadni. A belügyminiszter most rendeletben meghagyja az illető hatóságoknak, hogy a szegénységi bizonyítványokat csak alapos körültekintések után adják ki, mivel már eddig is nagy kára van a kinevetésnek abból, hogy azt csak egyszerű kérésre kiállították.

— **A „Magyarország” politikai napilap** ez idő szerint a legjobban szerkesztett lap az országban. Legelső rangu írónk és publicistáink ma kétségtelenül a Magyarországra irnak. Első sorban *Bartha Miklós*, az országunk ma legragyogóbb tollu publicistája továbbá *Pázmány* Dénes, *Hock János*, maga a főszerkesztő *Holló* Lajos, *Hentaller* Lajos, *Luczdy* László stb. napról napra a legélénkebb és legelevenebb teszik a magyar olvasóközönségnek ezt a kiválóan kedvelt lapját. A Magyarországon jelennek meg azonkívül *Móra* Istvánnak országserzte feltűntelt kéltő tárczái. Ugy, hogy a ki eleven, jól értesült és igazán első rangu hírlapot akar olvasni, az bátran a Magyarországhoz fordulhat. A „Magyarország”-ot nemcsak nemes, előkelő hangja, egyenes, nemzeti irány és minden tekintetben hozzáférhetlensége teszi a magyar olvasóközönség előtt becsessé, hanem az is, hogy a család minden tagjának nyújt kellemes szórakozást. Tárczái, regényei, eleven hírei, párisi divatlevelei stb. a legkedvesebb olvasmányt képezik. A Magyarországot az éjjeli postával küldetik szét, úgy hogy reggel már az ország leg távolabbi részeiben is ott van. Mely előny ez a hivatalnoknak, földbirtokosnak, kereskedőnek, iparosnak és minden intelligens embernek, hogy más lapokat megelőzőleg olvashatja már reggel mindazt, a mi az országban és külföldön történik. Az országgyűlés, a hivatalos közlések, a bel- és külföldi törzsei zárlatokat, szóval mindazt, a mi nemcsak érdekes, de az illetőnek állására és fizetére nézve is nagy befolyással van. Tudjunk, hogy mily előnyösen használják fel egyesek, ha valaki egy nappal, vagy félnappal el van maradván az eseményektől. A ki ma egy fontos hírt előbb tud meg, az mérhetetlen előnyben van a többiek felett. A „Magyarország” mindenkiere nézve lehetővé teszi ezt a korai és megbízható értesülést. Ez biztosította a Magyarországot részére azt az óriási elterjedést, a minek ma örvend.

A „Magyarország”-ra legelőszérűbb postautalványon előfizetni akár egy óra, (1 frt 20 kr.) Czim: Magyarországi kiadóhivatala, Budapest Sándor u. 2. A félévi előfizetési díj 7 frt, egész évi 14 frt.

— **„Hangulatok”** lesz a címe *Bartha Miklós* könyvének, mely a könyvpiacra karácsonykor fog megjelenni. Ez a könyv negyven darab prózában írt költeményt foglal magában ily címek alatt: *Virrasztás, A nő, Könyvelmőség, Császárgyűz, Ósopánk, Bíróság előtt, Ki a hibás, Az árva, Tapasztalás, Verőfény, Telen, A magának való, Jutalom, Vignaz, A holnap, A szerencsétlen, A halál, Megváltás, Templomban, A kéltő sorsa, A kéltő hivatása, Elvétel, Pásztorúz, Embékezet, Otthon, Földéletlen, Az árnyék* stb. A ki *Bartha* vezércikkeit ismer, az fogalmat alkothat magának arról, hogy mily nyelvezettel, mily szingazdag festéssel és mily élrágódó fantáziával vannak megírva ezek a költemények. A közönség körében szokatlan érdeklődést keltett az a hír, hogy *Barthától* szépirodalmi dolgozatok jelennek meg a könyvpiacra.

Barthát a „Magyarország” szerkesztősége birta reá könyvének kiadására, s a „Magyaror-

szág” most azzal kedveskedik olvasóinak, hogy *Bartha* könyvét díszes kiállításban karácsonyi és újévi ajándékkul előfizetőinek ingyen fogja megküldeni. A könyvet mindenki megkaphatja, a ki a „Magyarország”-ra egy negydekre előfizet. Az előfizetési díj (3 frt 50 kr.) bármikor beküldhető ily czím alatt: „Magyarország” kiadóhivatala, Budapest, Sándor u. 2.

Bartha művének bolti ára 2 frt lesz és külön is megrendelhető a „Magyarország” kiadóhivatalában.

Színház.

Sajnálattal látjuk ily gyorsan távozni a társulatot. A közönség már-már belemelegedett s bucsuzól csak constátálhatjuk, hogy a társulat megszerezte magának a közönség osztatlan rokonszenvét és elismerését. A lefolyt hét előadásairól az alábbiakban.

Csütörtökön (decz. 9-én) gyér közönség előtt ment *Beöthy László* „*Béni bácsi*”-ja. Nem lehet ebből a darabból a legjobb akarat mellett sem valamit csinálni. *Agotai* (Sziporka), *Timár* (Vass Béla) és *Völgyi* Ilonka (Ella) egyesült erővel élesztgették, de hiába.

Pénteken (decz. 10-én) *Blum* és *Toché* „*Mongodin ur*”-ja ment. Valóban mulattató vigjáték, kitünően előadva. *Agotai* (Mongodin) egyenesen remekelt. Jók voltak *Daróczi* (Rosalie), *Völgyi* Ilonka (Lucienne), *Márkus* Ilona (Clorinda) és *Timár* (Fougerolles).

Szombaton (decz. 11-én) jól látogatott ház előtt *Andran* fülbemászó zenéjű operettje ment. A mulattató helyzeteket ügyesen aknázták ki perfect játékkal *Monoryné* (Clementine), *Agotai* (Pon-talac), *Völgyi* Ilonka (Vicome des Acacias) és *Daróczi* (Pamela). A többi szereplők is dicséretet érdemelnek. *Monoryné* bravurós előadott „*Larlettó*”-ját és egyéb dalait a közönség zajosan megtapsolta.

Vasárnap (decz. 12-én) telt ház előtt *Géczy* „*Ördög mátkáját*” adták. Az előadás általában jó volt, azonban *Márkus* Ilona (Anna), úgy vélik indispotitójá folytán, nem használta ki kellőleg szerepének erősen drámai részeit. *Agotai* (Firtos Están) tőről metszett székely volt, s szép „*Csirdögölös*” tánczát a közönség megíméttette.

Hétfőn (decz. 13-án) *Potter* sensatios színműve „*Trilby*” ment ügyes scenirozással, kitünően előadva. Az est sikeréből az összes szereplők részt követelnek. Kitiöntek mindazonáltal gondos tanulmányokra való játékkukkal *Márkus* Ilona, ki bájos *Trilby* és *Monory* a legeskeleybb nuanceig kidolgozott játékkal megrázó *Szevali* volt.

Kedden (decz. 14-én) *Bokor* vigjátékának elkeresztelt népszínműve ment szokott jó előadásban. *Agotai* (Úgron Sanyi) dicséret játékaival patent molnár inás volt. *Timár* szegény *Csendes* Vinczét kifigurázta. *Timárné* lakk cipellocskéjével és fekete harisnyójával helle öregasszony volt. Kinéztünk belőle vagy 20 esztendő.

Szerdán (decz. 15-én) A „*tüzérek gyakorlaton*” vigjáték ment gyér közönség előtt. Bizony gyöngecske, lazán rendezett, vontatott előadás volt. Semmi jót nem mondhatjuk róla. Sikerült a szereplőknek ezt a kellemes kis vigjátékot agyonütni. Egyéb baj nem történt.

Ma csütörtökön (decz. 16-án) a „*Két Kohn*” megy. Utolsó előadás. Reméljük, hogy jobban megy mint a tegnapi.

Palamedes.

CSARNOK.

Az Esztké anyja.

Írta: *Szondy István*.

(Folytatás.)

A nyitott ablakon beáramlik a szagos leventdula, szerény bazsalikom, rezeda illata a kis szobába, melynek egyik félreeső zugában lehunyt szemekkel ül az a hideg szépségnek keresztelt fehér arcú leány. Bámulatosan szép gömbölyű vállau hűsége barátja a „Kati” dorból, le-nyújtja lábait, tapogatva végig azon az elefántcsont homlokon, melyek egyetlenes emelkedéssel mutatják a szív dobogását; de jó helye van az ördög adta „Katinak!” . . . Eliz valami különös meghatottságot érez a mint Gabi férfias komolysággal, lassu nyílt, egyetlenes hangon, mely valami hátrorozatlan dallamhoz volt hasonló, beszéli el elzját a jó nagynéninek, kéri őt is, azt a hideg lányt is, kéri mindakettőt; szeressék egy kicsit, csak egy piranyicskát és ő hálás lesz majd érte.

A nagynéni megtörletti nedves szeméit, börtngat némán „jól van édes fiam te is az én árva”m szeressed, el ne hagyj, ne maradjon árva”! Nem szólt a leányhoz, tudta hogy szereti, hiszen álmaiban fölékesítette minden adományát, oly nagygnak, egy erősnek hitte, hogy vele elindulni az élet óriás ocajára legnagyobb örömmel vállalkozott. Nincs a szeme a háza leánytva, eltűnik a fátyol róla, mégis talán ábrándjaitól részegült meg annyira, nézd ott pihen fürtös feje a kedvese vállán.

A szíve nem vérzik, nem kell csittgatni

küsködéseit, szemeiben esőndes könny szívárog, egyik perczen marasztalja azt a kedvest, a másikban küldi, és ha látnád a küldést, bizonyára marasztálnak vennéd. Most kaczag, kaczagása sziveig hat annak a másiknak, a ki csak a kezét fogja, folyton szorongatja; de nem szól egy szót is.

— Ugyan ne szólj bele te sárkányfejű, a milyen bolond szeles vagy, még összecókolod azt a kaczagó galambot; igazad van külömben; hogy a kakas rugja meg, mért is öregeszünk meg?...

Ugyan tölts már édes Benkő ösém, lásd a nyelvem alig fordul a nagy szomjuságtól, avagy azt hiszed, a malom ugy is jól forog, ha a vize megszűkül?...

Igy na. Hol is hagytam el?
— Malomnál!

Vigye kánya! Nem a malomnál, hanem hogy, a szerelmeskedésből házasság; Elizból és Gabiból boldog pár lett nem sokára. Tökéletesen elfeledte Eliz a nagy uri kényelmet és az a délignyitós kis ház aligha látott jobb napjaiban is szeretőbb lelkeket, mint ők.

Kedvencz nótám volt abban az időben „a kanyargós Tisza menten van egy rongyos csorda”; ezt dudoltam, ha kedvem került, ezt ha eszembe jutott a kesergés.

Beh sok pénzt elhántam érte!

Néhány héttel a házasság után az Andrásy-uton találkoztam össze Gabiékkel. Oh de megszépült a kis menyecske, milyen pompás viruló színe volt, olyan kedves, beszéd!

Nem fordítá félre fejét, reám nézett bátran nagy okos szemeivel, én meg összeszorítottam fogaimat; ejh Gabi — Gabi ha ugy véletlenül nem találkozunk a temetőnél, meg ha nem téged kedvelt volna meg, de hát ha, meg volna nem elég az üdvösséghez.

Meghívtak magukhoz. Elmentem.

Nem udvaroltam Eliznek, tudja Isten féltem megbántani, ártatlan lelkét beszenezni megméltelyezni. Elbeszélte mit csinál egész nap. És képzelték mit mondott! Sütők főzök minden jót, ugy várom haza az én kedvesemet, közben annyit gondolkozom róla, szerelmes vagyok beléje ennyire mi... s itt pajzán mosolylyal mutatta rózsás ujaeskáival a füle hegyét.

Majd zongorájához ült himzett székecskéjére, kérdezte „no melyik a kedvencz nótája”?

Megmondtam. Rá kezdte esőndesen az én „kedvencz nótám”...

Mellette áltam meg, ugy néztem egy darabig arra a két szalagáló kézre, firtós fejcskére, aztán oda jött Gabi is fujtuk jó sokáig.

És most a magáét; szólt lassan Gabi.

Oh az nagyon szomorú.

De nem kérette magát, fölhangzott leányos alt hangja „ha messze vagy, óh azért nem feledlek véteke az hogy oly forrón szeretlek.”

Soha nem voltam pityergő legény, nem tartott annak senki, olyannak is hittem magam kire nincs sok hatással az élet apró öröme, változata, kinek erejében nincs gyöngeség és ime csalódtam; könnyekre fakasztott, megrikattot az az igazi érzés, mely kiáradt az Eliz hangjából.

Valami kielégithetetlen vágy kéjes gyönyörét akartam, valami feledhetetlen szép költemény alakjait láttam elvonulni előttem. Ne vádolja sok tettezzel, hazudással, nagyot mondással; átengedtem magam egy ideig különös álom varázsának.

Miért volt csak álom? Miért kelle fölébrednem!...

Ha már fölébredtem, előszedtem kalapom s köpenyem nem bírtam tovább tanúja lenni a jelenetnek, több erő volt ahhoz szükséges mint az enyim; aztán arra is gondoltam, ők sem siratnak meg ha „egy házal odább” megyek.

Künn éj borult az utczára s néma sötétség. Átélttem menet közt összes emlékeimet, jót, rosszat mérlegeltem, ugy találtam az utóbbi a több; ugy találtam az én életemben igen sok a próza; ugy találtam, éltem és semmit sem éltem; azt találtam, boldogabb az én szegény favágóm, mint magam, őt szerető neje ott segíti egész nap a munkánál síró gyermekét letéve. Mikor este haza mennek együtt költik el szerény keresményükből kitéltt vacsorájukat. Nekem van bőven, nekem van elég, csak az életem annyira türes, oly felette sivar, nincs emberem ki igaz lenne hozzám. . . .

(Folyt. köv.)

Szerkesztői posta.

W. M. Kisasszony. (Vinna-Banka.) Sajnáljuk, de kérésének nem tehetünk eleget elvből.
„Magyarország.” (Bpest.) Csakis a szokott feltételek mellett teljesithetjük a kérelmet.

P. J. (Bpest.) Át kell változtatnunk, hogy közlhető legyen; de hogy mikor lesz erre időnk, előre meg nem mondhatjuk.

Szobráncz. A bélyeg és illetek iranti törvények és szabályok 89. tétel XII. pontjának c) alatti bekezdése alapján, ha a szövethet tagjainak nyújtott segélyezésen élelmézesen vagy előlegezesen túl más nyereségre és kereseti ágra nem terjed ki, az üzleti és betéti könyvek és a szövethet irányában maguk a tagok által az alapszabályok értelmében kiállított kötvények is bélyegmentesek.

Felelős szerkesztő: **Gál Vilmos.**

Kiadó-tulajdonos: **Landesman B.**

B E N D Y J Á N O S

műkovács, Nagy-Mihályon.

műkovács - műhelyt

nyitottam, melyben mindennemű e szakba vágó munkák a leggyorsabban készíttetnek.

Több évi működésem hazánk nagyobb városaiban szakmában való teljes jártasságot eredményezett számomra, s a n. é. közönség támogatása mellett azt legteljesebb mértékben érvényesíthetem is.

Raktáron tartok **kész kocsikat, orosz-lengyel szánkákat** a legjobb anyagból készítve a legjutányosabb áron.

A nagyérdemű közönség szives támogatásáért esd

BENDY JÁNOS, műkovács.

**ELSŐ MAGYAR GAZDASÁGI GÉPGYÁR
RÉSZVÉNY-TARSULAT BUDAPESTEN.**

GŐZCSÉPLŐINK

a tökéletesség legmagasabb fokán állanak.

Magyarország legnagyobb és egyedüli

gazdasági gépgyára,

mely a gazdálkodáshoz szükséges **összes gazdasági gépeket gyártja.** 18

Részletes árjegyzékkel és szakbavágó felvilágosítással szivesen szolgálunk díjmentesen. Minden hozzánk intézett kérdézőkérésre készséggel adunk kimerítő és felvilágosító választ.

Felsőmagyarország vezérképviselője:

KLEIN MIKSA

Nagy-Mihályon Barnai-szálloda 2. szám.

Josefovits Boris

női ruha készítő műterem
Nagy-Mihály.

Van szerencsém a n. é. hölgyközönség szives tudomására adni, hogy több oldalról tett felszólításnak engedve, hosszabb ideig **Bécsben** időztem, ahol divatos női ruhák elkészítésére a legújabb

francia-, angol-, és orosz-szabást

sajátítottam el, ugyszintén a legelőkelőbb női divat szalonokból a legújabb modelleket hoztam és azon kellemes helyzetben vagyok, a t. hölgyközönséget a legnagyobb megelégedésre kielégíteni.

Becsés pártfogásukat kérve, tisztelettel

Josefovits Boris.

Kárácsonyi és újvi ajándékoknak alkalmas diszes tárgyak

kaphatók

CHASSEL J. ÉS TÁRSA

óra-, arany-, ezüst- és látszereszi cikkek gyári raktárában

HOMONNÁN.

Arany és ezüst zsebórák,

inga- és szalon órák,

valódi ezüst gyertyatartók,

asztali készletek,

valódi Berndorfi china-ezüst

diszmű-árak,

gyémánt és brilliant tárgyak

gazdag választékban.

..... **LÁTSZERESZI CZIKKEK:** .....

Barometer, Thermometer, Látszővek, mindennemű szemüvegek sat.

eredeti gyári áron kaphatók.

Megrendelések gyorsan és pontosan teljesíttetnek. Minták kívánatra küldetnek.

**Diszművek, ifjusági iratok,
diszes kiállítású képeskönyvek,**

Almanachok, album-, emlék- és zsebkönyvek,

A legelegánsabb és legújabb divatu

= DISZLEVÉLPAPIROK, =

íróasztali készletek, író- és rajszerek, sat. sat.

kaphatók

Landesman B. könyvkereskedésében

Nagy-Mihályon.

Nyomatott Landesman B. könyvnyomdájában.